

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Теорія і практика державного управління охороною здоров'я»

Галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування»	Викладачі	
Шифр та назва спеціальності	281 «Публічне управління та адміністрування»		
Назва освітньо-професійної програми	Публічне управління та адміністрування		
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) (освітньо-професійний)		
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	вибіркова		
Форма навчання	заочна	Толстанов Олександр Костянтинович доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України	Михальчук Василь Миколайович, доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	<p>Навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що забезпечують базову підготовку фахівців з публічного управління та адміністрування і входить до циклу гуманітарної та соціально- економічної підготовки магістрів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування».</p> <p>Ефективне управління охороною здоров'я в системі публічної служби держави сьогодні є невід'ємною складовою існування достатньо розвиненої держави і розглядається світовим співтовариством як критерій досягнення соціальної справедливості та злагоди, що обумовлює важливе значення вивчення дисципліни «Теорія і практика державного управління охороною здоров'я».</p>
Мета дисципліни	<ul style="list-style-type: none"> Метою вивчення дисципліни «Теорія і практика державного управління охороною здоров'я» є зосередити увагу слухачів на особливостях формування та реалізації сучасного державного управління охороною здоров'я, розробці і впровадженню її теоретичних і організаційно-правових засад в практику діяльності та розвитку державного управління у сфері охорони здоров'я в Україні.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	<ul style="list-style-type: none"> - теоретико-методологічні основи державного управління системою охорони здоров'я; - зміст законодавчих і нормативних актів з питань організації державного управління у сфері охорони здоров'я; - характеристики основних чинників, які впливають на державне управління та механізми державного управління охороною здоров'я; - спільні та відмінні ознаки основних типів організацій охорони здоров'я; - сутність стратегічного управління, стратегічного аналізу і процесу стратегічного планування; - характеристику розвитку стратегічного мислення і діяльності керівників органів управління та закладів охорони здоров'я в сучасних умовах; - застосування основних управлінських концепцій при розв'язанні реальних проблем, які виникають в організації охорони здоров'я, і як доцільно застосовувати їх.
Результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> - сприяння розвитку професійної кваліфікації слухачів на підставі надання систематизованих знань щодо державного управління у сфері охорони здоров'я. - зосередження уваги слухачів на особливостях теоретичних засад сучасного державного управління охороною здоров'я; - розробка та впровадження теоретичних і організаційно-правових засад державного управління у практику діяльності та розвитку охорони здоров'я в Україні; - ознайомлення слухачів із зарубіжним досвідом щодо розвитку теорії і практики організації та функціонування державного управління охорони здоров'я; - розширення уявлення слухачів щодо теоретичних і практичних аспектів державного управління охорони здоров'я;

	<p>- навчити слухачів максимально використовувати отримані знання в процесі становлення та розвитку державного управління охорони здоров'я в Україні.</p> <p>Об'єктом дисципліни «Теорія і практика державного управління охороною здоров'я» є регулювання державного управління у сфері охорони здоров'я.</p> <p>Предметом дисципліни «Теорія і практика державного управління охороною здоров'я» є механізми формування та реалізації державного управління охороною здоров'я.</p>
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 3 кредити ЄКТС (90 годин). В тому числі лекції – 6 годин, практичні заняття – 0 години, тест-залік – 2 години, самостійна робота – 82 годин.
Форма підсумкового контролю	залік
Терміни викладання	Дисципліна викладається у 1-му та 2-му семестрі

Інформація про консультації

Щодня у листопаді-грудні 2020 січні 2021року з 09.00 до 15.30 в онлайн режимі за винятком неділі

Програма дисципліни

Назви тем (модулів)		Зміст тем
1	Загальні теоретичні основи державного управління системою охорони здоров'я	Глобалізаційні тенденції трансформації суспільства та формування соціального капіталу. Запровадження та реалізація соціальних гарантій в Україні. Індекс людського розвитку. Соціально-економічні передумови реформування системи охорони здоров'я. Теоретичні основи науки управління у контексті управління системою охорони здоров'я. Теоретичні аспекти та узагальнення основних понять управління системою охорони здоров'я
2	Особливості стратегічного управління системою охорони здоров'я в умовах суспільства перехідного типу	Основні концепції розвитку систем охорони здоров'я. Стратегія розвитку системи охорони здоров'я в Україні. Управління системою охорони здоров'я в контексті стратегічного управління. Структурно-функціональний підхід до управління системою охорони здоров'я. Медична реформа в Україні – ідеологія, сучасний стан, проблеми та перспективи.
3	Світовий досвід організації та управління системою охорони здоров'я	Основні моделі організації систем охорони здоров'я у світі. Системи охорони здоров'я, розвинених країн світу. Системи охорони здоров'я, країн центральної та східної Європи. Опис досвіду окремих країн. Узагальнення основних підходів до організації систем охорони здоров'я.

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Опрацювання лекційного матеріалу	30 год.
Практичне заняття 1: «Загальні теоретичні основи державного управління системою охорони здоров'я»	13 год.
Практичне заняття 2: «Державна політика в галузі управління системою охорони здоров'я»	13 год.
Практичне заняття 3: «Особливості стратегічного управління системою охорони здоров'я в ринковому оточенні»	13 год.
Підготовка та захист індивідуальної роботи	8 год.
Підготовка до іспиту/іспиту у форматі тесту/заліку	2 год.
Іспит/ іспит у форматі тесту/залік	1 год.

Список орієнтовних напрямків тем індивідуальної роботи

1. Інвестиційна діяльність в сфері охорони здоров'я її правове забезпечення
2. Роль місцевих органів влади в управлінні окремими секторами охорони здоров'я
3. Загальна характеристика національного законодавства в сфері охорони здоров'я.
4. Основні моделі організації і функціонування систем охорони здоров'я в Європі
5. Стратегія розвитку системи охорони здоров'я в Україні
6. Сутність, особливості та характеристики основних функцій управління в системі охорони здоров'я.
7. Основні концептуальні підходи до організації систем охорони здоров'я
8. Індекс людського розвитку та його взаємозв'язок з охороною здоров'я.
9. Медична реформа в Україні та її ключові складові
10. Структурно-функціональний підхід до управління системою охорони здоров'я
11. Загальна характеристика національного законодавства у сфері охорони здоров'я .
12. Стратегічне планування та управління в контексті системи охорони здоров'я
13. Законодавче забезпечення і класифікація прав медичних працівників.
14. Реалізація соціальних гарантій в Україні
15. Моделі систем охорони здоров'я в провідних країнах світу
16. Централізація і децентралізація державного управління, її вплив на охорону здоров'я
17. Складові державного управління
18. Роль громадянського суспільства в процесах державного управління та місцевого самоврядування
19. Роль і місце здоров'я в системі національної безпеки
20. Світові тенденції глобалізації і сучасна трансформація суспільства та їх вплив на здоров'я населення

Список рекомендованих джерел

Базова література

1. Конституція України: Прийнята Верховною Радою України 28 черв. 1996 р. // Відом. Верховної Ради України. – 1996. – № 30.
2. Здоровье – 21. Основы политики достижения здоровья для всех в Европейском регионе Всемирной организации здравоохранения / ВОЗ, Европейское региональное бюро. – Копенгаген, 1999. – 310 с.
3. Концепція розвитку охорони здоров'я населення України: Затв. Указом Президента України від 7 груд. 2000 р. №1313/2000. – Б.м., 2000.
4. Авраменко Т. П. Державне управління системою охорони здоров'я в умовах системних змін в Україні: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку / Т. П. Авраменко // Держава та регіони. Серія : Держ. управління. – 2014. – № 2. – С. 89–95.
5. Бугро В. І. З досвіду діяльності систем охорони здоров'я провідних європейських країн з різними економічними моделями в основі їх організації / В. І. Бугро // Східноєвроп. журн. громад. здоров'я. – 2012. – № 2/3. – С. 44–48.
6. Василенко К. О. Правові засади забезпечення професійної діяльності головного лікаря державного закладу охорони здоров'я як запорука якості медичної допомоги: досвід зарубіжних країн та українські реалії / К. О. Василенко // Публ. право. – 2018. – № 2. – С. 138–146
7. Вежновець Т. А. Кадрові ризики організаційно-управлінського генезу в установах охорони здоров'я / Т. А. Вежновець // Лік. справа. – 2017. – № 1/2. – С. 141–149.
8. ВОЗ. Целевые ориентиры и более широкая перспектива – новые рубежи в работе с фактическими данными: доклад о состоянии здравоохранения в Европе. 2015 [Интернет]. [цитировано 2019 Авг 20]. Доступно: http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0008/291518/EHR_High_RU_WEB_01.pdf?ua=1
9. Вороненко Ю. В. Бізнес-планування в охороні здоров'я : навч.-метод. посіб. для керівників закл. охорони здоров'я / Ю. В. Вороненко, В. М. Пащенко. – Київ : Генеза, 2016. – 334 с.
10. Горачук В. В. Інноваційні резерви підвищення якості менеджменту медичної допомоги / В. В. Горачук, В. А. Піщиков, Н. А. Шестак // Укр. мед. часопис. – 2016. – № 2. – С. 83–85.
11. Державне управління охороною здоров'я в Україні: генезис і перспективи розвитку: кол.моногр./ (кол.авт.; упоряд. Проф. Я.Ф.Радиш, передм. Т.Д.Бахтеєвої; за заг. Ред. Проф. М.М. Білінської, проф. Я.Ф.Радиша). – К.: НАДУ, 201.-424с.
12. Деякі питання електронної системи охорони здоров'я. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 р. No 411. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/411-2018-%D0%BF> (дата звернення: 01.06.2018).
13. ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT). Системи управління якістю. Вимоги. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 33 с.
14. Здоровье-2020: основы европейской политики и стратегия для XXI века / Европ. регион. бюро ВОЗ. Копенгаген, 2013. 232 с. URL: http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0017/215432/Health2020-LongRus.pdf (дата обращения: 05.09.2018).
15. Іващенко О. А. Вплив інновацій на розвиток ринку послуг в сфері охорони здоров'я: телемедицина в фокусі лібералізації міжнародної торгівлі послугами [Електронний ресурс] / О. А. Іващенко, М. Ю. Рубцова // Міжнар. відносини. Серія : Екон. науки. – 2017. – № 10. – Режим доступу к журн. : URL : <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/3707> . – Назва з екрана.
16. Інновації в державній політиці фінансування медичної допомоги в Україні / О. Н. Литвинова, Ю. М. Петрашик, К. Є. Юріїв [та ін.] // Вісн. соц.

гігієни та орг. охорони здоров'я України. – 2018. – № 2. – С. 38–43

17. Костенко Т. А. Стан та перспективи розвитку медичного страхування в Україні з урахуванням іноземного досвіду / Т. А. Костенко, В. В. Стоколюк, Л. О. Заволока // Молодий вчений. – 2018. – № 5(2). – С. 721–725.

18. Лехан В. М., Крячкова Л. В., Волчек В. В. Перетворення в системах первинної медичної допомоги (порівняльний аналіз підходів в країнах Європи та в Україні) : навч. посіб. Дніпропетровськ, 2016. 30 с.

19. Лехан В.М. Управління змінами в системі охорони здоров'я України: історія та уроки пілотних регіонів: навчальний посібник / В. М. Лехан, Л. В. Крячкова, В. В. Волчек. — Дніпропетровськ, 2016. - 53 с.

20. Москаленко ВФ. Принципи побудови оптимальної системи охорони здоров'я: український контекст. Київ: Книга плюс; 2008. 320 с.

21. Москаленко М.Ф. Право на охорону здоров'я у нормативно- правових актах міжнародного та європейського рівня / В.Ф. Москаленко, Т.З. Грузева, Г.В. Іншакова. – Х.: Контраст, 2006 -295с.

22. Научные исследования в целях достижения всеобщего охвата населения медицинскими услугами : докл. о состоянии здравоохранения в мире, 2013 г. / ВОЗ. – Женева, 2013. – 186 с.

23. Національна стратегія побудови нової системи охорони здоров'я в Україні на період 2015-2025. Київ, 2014. URL:<http://uoz-zak.gov.ua/uploads/doc/1/4/9/149.pdf>

24. Нормативно-правові засади організації надання медичної допомоги в Україні: Посібник О.А. Каденко – Хмельницький ; Подільський науково-медичний центр, 2018. -170с.

25. Організація та проведення внутрішнього аудиту системи менеджменту якості у закладі охорони здоров'я : методичні вказівки / Л. Г. Роша, І. П. Семенів, А. С. Котуза та ін. Київ, 2015. 207 с.

26. Пасько М. І. Особливості надання медичної допомоги та медичної послуги в умовах формування ринку медичних послуг / М. І. Пасько // Глоб. та нац. проблеми економіки. – 2017. – № 15. – С. 117–121.

27. Про внесення змін до Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо удосконалення надання медичної допомоги. Закон України від 7 липня 2011 року No 3611-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3611-17> (дата звернення: 05.05.2016).

28. Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України від 05 лют. 2015 р. № 157-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 13. Ст. 91.

29. Про затвердження Порядку надання ПМД. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 19.03.2018 No 504, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 21 березня 2018 р. за No 348/31800. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0348-18> (дата звернення: 01.06.2018).

30. Про затвердження Порядку створення госпітальних округів : Постанова Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 р. No 932.<https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249582611>(дата звернення : 25.08.2019).

31. Реформування сфери охорони здоров'я в Україні: організаційне, нормативно-правове та фінансово-економічне забезпечення: аналіт. Відповідь; авт.Т.П. Попченко. Нац. Ін-т стратегічних досліджень. – К.: НІСД, 2012. -96с.

32. Салманов А. Модели системы здравоохранения в разных странах / А. Салманов // Практика упр. мед. закладом. – 2017. – № 10. – С. 40–42.

33. Заика В. Медицинский менеджмент / В. Заика // Практика упр. мед. закладом. – 2017. – № 1. – С. 52–56.

34. Король А. В. Сучасні напрями національної політики держави щодо забезпечення надання екстреної медичної допомоги [Електронний ресурс] /

А. В. Король. // Демократ. врядування. – 2018. – Вип. 21. – Режим доступу до журн. : URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVr_2018_21_11 . – Назва з екрана.

35. Научные исследования в целях достижения всеобщего охвата населения медицинскими услугами : докл. о состоянии здравоохранения в мире, 2013 г. / ВОЗ. – Женева, 2013. – 186 с.

36. Сміянов В. А. Проблеми забезпечення якості медичної допомоги в системі охорони здоров'я України / В. А. Сміянов // Акт. проблеми клін. та профілакт. медицини. – 2018. – № 1. – С. 5–10.

37. Деякі питання електронної системи охорони здоров'я. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 р. No 411. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/411-2018-%D0%BF> (дата звернення: 01.06.2018).

38. Про схвалення Концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2016 року No 1013-р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1013-2016-%D1%80> (дата звернення: 13.04.2018).

39. Про схвалення Концепції розвитку системи громадського здоров'я. Розпорядження КМУ від 30.11.2016 No 1002-р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1002-2016-%D1%80> (дата звернення: 10.05.2017).

40. Реформування галузі охорони здоров'я: Вінницька, Донецька, Дніпропетровська, Одеська, Полтавська області, м. Київ. Результати, проблеми, шляхи вирішення. Київ: МОЗ України, ДУ «УІСД МОЗ України», 2014. 189 С.

41. Лисицын Ю. П., Улумбекова Г. Э. Общественное здоровье и здравоохранение. 3-е изд., перераб. и доп. М. : ГЭОТАР-Медиа, 2015. 544 с.

Інформаційні ресурси в інтернеті:

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

2. Закон України «Про державну службу» від 15 грудня 2015 року
№ 889-VIII [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

3. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України -
Доступний з <http://www.ukrstat.gov.ua/>

4. Офіційний веб-сайт Національного агентства України з питань державної служби - Доступний з <https://nads.gov.ua/>

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином:
		для іспиту	для заліку		
91-100	A	Відмінно	зараховано		<i>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (виконання практичних занять та контрольних робіт) – до 40 балів, за результати іспиту/заліку – до 60 балів.</i>
81-90	B	Добре			
71-80	C				
61-70	D	Задовільно			
51-60	E				
31-50	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		
0-30	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни		

Оцінювання за складовими дисципліни

Відвідування лекцій (за кожну лекцію)	5 балів	політика опанування дисципліни	
Практичне заняття 1 «Загальні теоретичні основи державного управління системою охорони здоров'я»	5 балів	Відвідування (участь в дистанційному режимі при он-лайн викладанні лекцій)	Кожне заняття
Практичне заняття 2 «Державна політика в галузі управління системою охорони здоров'я»	5 балів		
Практичне заняття 3: «Особливості стратегічного управління системою охорони здоров'я в ринковому оточенні»	5 балів	Дотримання принципів академічної доброчесності	Повне дотримання умов академічної доброчесності
Підготовка реферату	10 балів		
Підготовка та захист самостійної домашньої роботи	30 балів	Умови зарахування пропущених занять (в т.ч. пропущених онлайн-лекцій)	Написання рефератів
Іспит/ іспит у форматі тесту/залік	60 балів		
УСЬОГО	100		